

valóit megkerülve, a miniszterhez fordult – éppen feljebbvalóit jelentve fel alaptalanul. Kíváncsi lennék, ezért a piaci szféra melyik szereplőjénél kapna dicséretet? Vajon melyik cég értékelné, ha dolgozója a vezérigazgatóhoz szaladna feljelenteni a főnökeit? Pardon, de a világ bizony nem úgy működik, hogy addig megyek felfelé a hierarchiában, míg nekem kedvező választ nem kapok.

Hogy tehát nem szakmai okokból, nem felsőoktatási referensként végzett munkája miatt került kollégánk elbocsájtásra?

Javaslom az államigazgatás dolgozóinak, vagy bárkinek: hétfő reggel, hivatalukba érven, igazságuktól mélyen áthatva borítsák rá az asztalt főnökükre. Garantálom, hogy még aznap kirúgják őket. Méghozzá merőben nem szakmai okokból! Igaz, nehéz lesz majd politikai ügyként beállítani, de ki tudja? Próbálkozni azért lehet.

Bp. 2009. 10. 29.

Zilahi László
MeH

PAPP Z. ATTILA

„Teccettek volna korrektek lenni!”, avagy érvek mosolyhoz

Még novemberben megígértem a *Transindex*nek, hogy röviden reagálok az általam szerkesztett *Beszédből világ* kötet kapcsán beérkezett reakciókra, információkra. Zilahi Lászlóhoz hasonló magasztos hangnemben ezt „a történelmi hűség kedvéért” teszem, és, hogy a max. két oldalhoz szokott vezető beosztású hivatalnokok se fáradjanak el, pontokba szedem a tényeket, állításokat.

1. 2008. augusztusában jelent meg a kötet, 2008 októberében kereste meg Bartus László a MeH-et. A mintegy 10–11 oldalas – Zilahit idézve: „(!)” – megkeresése során túl a szakmaiatlan rágalmakon engem már szélsőjobboldali, nyilas-hungarista beállítódással vádolt.

A Törzsök Erikának írt kísérőlevelében kifejtette: „Ezt a mocsok palit, aki ezt a sok szemétséget összeirkálta rólunk, annak kitekerem a nyakát, az rendben van, megetetem vele a mocsok szövegét”. E levél hatására a MeH illetékesei (Gémesi, Törzsök) a kötetet kiadó intézetnek (Magyar Külügyi Intézet – MKI) rögtön „utasítást” (Terényi, MKI igazgató szóhasználata) adtak, hogy a könyveket ne terjesszék.

1. a. Egy kis érzelgős jogi-közigazgatási kitérő: a munkáltatói jogkörök gyakorló személynek talán feltűnhetett volna, hogy a Magyar Köztársaság egyik köztisztviselőjét rágalom, halálos fenyegetés érte.
2. Zilahi szerint hamis megvilágítás, hogy ők mint a „hatalom” képviselői a köteteket zárolták, vagy a nyilvánosságtól megvonták. És akkor a tények:
  2. a. Bartus lapjából tudtam meg, a köteteket „zárolták”, ő beperel engem, a MeH pedig a majdani ítélet függvényében dönt a kötetek sorsáról. Minderről sem akkor, sem később nem értesítették a kötet szerzőit, és arról sincs tudomásom, hogy a MeH Bartus vonatkozó cikke ellen „Helyreigazítási kérelem” címmel tiltakozott volna (pedig annak a cikknek már a címében is szerepel a zárolás kifejezés, ami ZL szerint „fogalmilag” nem lehetséges).
  2. b. Amit a nem jogász végzettségű állampolgárok is tud(hat)nak: a kormánynak alárendelt központi államigazgatás a végrehajtó hatalom részét képezi, az ott hozott döntések a hatalom ténykedésének tekinthetők.
3. Hogy a MeH-nek – Bartus kifejezésével élve – a „zároláshoz” joga volt-e, nem tudhatom, hiszen én nem láttam a MeH és az MKI (vagy Külügyminisztérium) közötti szerződést. A kötet kiadása egy cég és az MKI szerződése nyomán vált lehetségessé, abban pedig nem szerepel a MeH mint megbízó vagy a szerzői jogok tulajdonosa.
  3. a. Ám ha a MeH-MKI szerződés ezt lehetővé is tenné, javaslom végiggondolni: amit jogilag megtehetünk, biztos, hogy meg is kell tennünk? Főleg ha cselekvésünk valamilyen alapelvet sért, mint például a szólás- vagy a kutatói szabadságot. És vajon miféle precedenst teremthet egy ilyen döntés egy olyan hivatal részéről, amely rengeteg más (többek között könyvkiadással, kutatással kapcsolatos) támogatásért is felelős?
4. Zilahi levelében ez szerepel: a kötetten rajta van a MeH neve. Nincsen rajta (éppen a 3. pontban foglaltak miatt).

5. Zilahi levelében ez áll: Papp Z. Attila szerkesztői díjat is kapott. Nem igaz, ilyen szerződés nincs. A szerkesztést, mint más egy-két korábbi kötet esetében is, mint kutatásvezető, szakmai kötelességemnek éreztem ingyen elvégezni.
6. Zilahi azt írja, hónapokig próbálták elmagyarázni nekem, hogy „felelősen nem vállalhatták fel” a kötetek terjesztését. Én ilyenre nem emlékszem, csak arra, hogy hónapokig (2008. október – 2009. április között) a MeH-ben senki sem adott érdemi tájékoztatást a könyvről, az ügyet jómagam tartottam „napirenden”. Ebben az időszakban Zilahin keresztül igyekeztem kommunikálni a kötet terjesztését megakadályozó személyekkel, akik ilyesmiket üzentek: „Miért fontos a kötet számomra?”, „Miért nem várom meg a 2010-es kormányváltást?” „Érdeklődjem meg, Bartus beperelte-e?” Zilahinak végül meg azt javasolták, próbálja meg telefonon keresztül elintézni, hogy néhány példányhoz hozzájuthassak. (Ez meg is történt, köszönet ezúttal is érte.)
7. Zilahi leveléből kiderül, időközben a Magyar Szociológiai Társaság (MSZT) állásfoglalására vártak. Az MSZT titkára viszont jelzi, őket nem kereste meg a MeH.
8. 2009. áprilisban Zilahi közli, elege van ezzel az üggyel, már nem tud mit tenni, a kötetekről Gémesi dönt. Ezután küldtük el Kiss Péternek azt a levelet, amely tartalmazta a korábban Gémesi, Törzsök és Zilahi által is látott *Tiltakozásunkat*. E levélről szóban Zilahit is értesítettem, aki akkor még azt válaszolta, semmi gond, nem hiszi, hogy Kiss Péter éppen ilyen üggyel foglalkozna mostanában (a 2009-es kormányváltás körüli időszakról van szó).
9. Zilahi levelében az áll, a hivatali rendet súlyosan megsértettem, és ezért kellett távoznom. Ellenem indított fegyelmi eljárásról azonban nincsen tudomásom, a hivatalos indoklás szerint pedig megváltozott a hivatal SZMSZ-e, és munkaköröm ezért vált fölöslegessé.
10. E könyv kapcsán a MeH minden, a kötetben írtak szándékaitól fényévnnyi távolságra lévő Bartus-féle állítást készpénznek vett. Bartus például az ÉS-ben – más ferdítések mellett – még 2009 szeptemberében is azt írja, a washingtoni nagykövetség szerint „szakmailag elfogadhatatlan” a kötet. A nagykövetség sajtóattaséja szerint viszont a „kötet ismerete fontos az itteni munka szempontjából”.
11. Törzsök elküldi válaszát a Transindexnek. Utólag kiderül, az nem az ő, hanem a Zilahi (Regionak is elküldött) levele.

12. Zilahi levelében ez áll: főigazgató-helyettes. A MeH Nemzetpolitikai Főosztályának nincsen főigazgatója. (<http://www.nemzetpolitika.gov.hu/id-29-vezetok.html>)
13. Zilahi levelében az áll, jómagam kirúgásom kapcsán „politikai ügyet” akarok faragni, és történeti kontextusok kissé zavaros felemlegetése mellett azt is jelzi, „üldözöttként” akarom feltüntetni magam.
13. a. Regios cikkben elbocsájtásom kapcsán írva vagyon: „E ponton akár áldozati szerepben tetszelegve szenvedéstörténetbe is kezdhetnék, de nem teszem, hiszen szakmai okok miatt már korábban is megfogalmazódott bennem, hogy eljövök a MeH-ből”.
13. b. Kirúgásom közzlése során maga Zilahi használta azt, hogy „politikai döntés” született, ami éppen a nem szakmai ok színónímája – legalábbis én így értelmeztem.
13. c. Az áldozati szerep talán Törzsökre jellemző, aki (Zilahi kifejezésével élve) „feljelentette” a Heti Válasz hasábjain Kiss Pétert: „...éppen napjainkban Kiss Péter miniszter ugyanúgy távolít el arról a területről, ahol az elmúlt két évtizedben immár legálisan foglalkoztam a kisebbségi ügyekkel, mint ahogy kirúgtak az állásomból párszor a kádári világban. A szokások, a politikai kultúra nem sokat változott.” (<http://heti-vasz.hu/visszhang/nem-mertem-nemet-mondani-23438/>). „Feljelentése” ellenére Törzsök továbbra is a MeH szakállamtitkára által felügyelt, a „Magyar Köztársaság kisebbségpolitikájának tudományos megalapozását” célul kitűző intézet vezetője (is). (<http://www.eokik.hu>)
14. Zilahi levelében az áll „megmosolyogtató”. Szerintem a könyv terjesztésének MeH (Gémesi, Törzsök) és MKI általi akadályoztatása (volt) nevetséges. De azért mosolyoghatunk is! 😊

További sok sikert, Boldog Új Évet és hasonló megalapozottságú, bölcs, következetes döntéseket kívánok a MeH Kisebbség és Nemzetpolitikáért Felelős Szakállamtitkárság felelős vezetőinek!

2009. december 11.

Papp Z. Attila